

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**AUDITO ATASKAITA
DĖL UAB "TELŠIŲ VANDENYS" ATLIKTO FINANSINIO
(TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2012 m. gegužės 21 d. Nr. K10-8

Telšiai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2011-12-19 pavedimą Nr. KT12-15

Auditą atliko kontrolieriaus pavaduotoja
Elena Norkienė ir tarnybos vyr. specialistė
Laima Sadauskienė

Auditas pradėtas 2011-12-19
Auditas baigtas 2012-05-21

Su audito ataskaita galima susipažinti
Telšių rajono savivaldybės interneto puslapyje
www.telsiai.lt

IŽANGA

Auditas atliktas pagal Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2011-2012 m. veiklos planus ir savivaldybės kontrolieriaus 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymą Nr. KT12-15.

Auditą atliko savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Elena Norkienė, kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Laima Sadauskienė.

Audituojamas subjektas – UAB „Telšių vandenys“ (toliau - bendrovė), adresas – Plungės g. 55, Telšiai, kodas – 180153137.

Pagrindinė ūkinė – komercinė veikla yra jai perduotų bendro naudojimo geriamo vandens, ūkiu-buities nuotekų įrengimų eksploatavimas Telšių, Varnių miestuose, Telšių rajono gyvenvietėse naudojant gamtos išteklius, vartotojų poreikių tenkinimui.

Audituojamas laikotarpis – 2011 metai.

Audituojamu laikotarpiu bendrovei vadovavo direktorius Alvydas Jasevičius, buhalterinę apskaitą vykdė vyr. buhalterė Marija Adomaitienė.

Audito tikslai:

1. Atlikti 2011 m. UAB „Telšių vandenys“ įvykusių ir finansinėse ataskaitose parodytų ūkinių operacijų vertinimą. Įvertinti vidaus kontrolę ir turto valdymo, naudojimo bei disponavimo juo teisėtumą.

2. Pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl UAB „Telšių vandenys“ 2011 metų finansinių ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

3. Įvertinti, ar įmonės 2011 metų veiklos ataskaitoje pateikti duomenys atitinka finansinių ataskaitų duomenis ir teisės aktų reikalavimus.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atlikdami auditą vertinome 2011 m finansinių ataskaitų rinkinio, parengto pagal Verslo apskaitos standartus, kitus buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir susidedančio iš finansinių ataskaitų:

- 2011 m. gruodžio 31 d. Balanso;
- 2011 m. gruodžio 31 d. pelno (nuostolių) ataskaitos;
- 2011 m. gruodžio 31 d. pinigų srautų ataskaitos;

- 2011 m. gruodžio 31 d. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- 2011 m. finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir bendrovei nuosavybės teise priklausantis turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 % ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Vadovaudamosi profesiniais apsisprendimais bei atsižvelgiant į audituojamo subjekto įgimtą ir kontrolės rizikas, pasirinkta 0,5 % reikšmingumo suma. Tai sudaro:

- 449,5 tūkst. Lt nuo įstaigos balanso sumos 2011-12-31;
- 44,1 tūkst. Lt nuo įstaigos 2011 m. gautų pajamų.

Maksimali toleruotina suma, iki kurios neteisingi duomenys bendrovės balanso bei pelno (nuostolių) ataskaitoje dar gali būti pateikti, atitinkamai yra:

- 337,1 tūkst. Lt nuo įstaigos balanso sumos 2011-12-31;
- 33,1 tūkst. Lt. nuo įstaigos 2011 m. gautų pajamų.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais. Atlikdami šį auditą darėme prielaidą, kad visi auditui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka originalus.

Bendrovės įstatinis kapitalas -19540645 litų, kuris padalintas į 189715 vnt. paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 103 litai. Bendrovės savininkas yra Telšių rajono savivaldybės Taryba. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias akcijas uždarojoje akcinėje bendrovėje patikėjimo teise valdo, naudoja ir jomis disponuoja Savivaldybės administracijos direktorius – akcijų valdytojas. Bendrovės kolegialus valdymo organas yra Valdyba. Vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-05-19 įsakymu Nr.AI - 677 patvirtinta bendrovės valdyba.

BENDROVĖS RODIKLIAI

Bendrovės finansinės būklės rodikliai

Bendrovės 2011 metų finansinę būklę apibūdina šie 2011-12-31 balanso duomenys:

➤ Turtas – 89900490 Lt, 2011-12-31 balanso duomenimis, UAB „Telšių vandenys“ turtas, palyginus su 2010 metais, padidėjo 17487875 Lt arba 19,4 proc. Įmonės ilgalaikis turtas 2011 metais sudarė 83,4 proc., trumpalaikis turtas – 16,6 proc. viso įmonės turto. Per ataskaitinį laikotarpį ilgalaikis turtas padidėjo 7429735 Lt, trumpalaikis – 10058140 Lt. Bendrovėje ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriami objektai, kurie gamybos ir aptarnavimo procese dalyvauja daug kartų, nenusidėvi per vienerius metus ir jų vertė didesnė negu 500 Lt, išskyrus

vandens skaitiklius, nepriklausomai nuo jų vertės. Trumpalaikio turto padidėjimą lėmė žymus išankstinių apmokėjimų padidėjimas – 9791646 Lt, bei grynujų pinigų sąskaitoje padidėjimas – 704036 Lt. Didžiąją dalį išankstinių apmokėjimų sudaro UAB "Edrija" – 4376,8 tūkst. Lt ir UAB "Vėtrūna" – 6953,1 tūkst. Lt apmokėjimai už statybos darbus. Pirkėjų skolos 2011-12-31 sudarė 1102502 litus, iš jų už vandenį ir nuotekas gyventojai – 248601 Lt; kiti vartotojai – 584613 Lt; savininkai – 189287 Lt. Abejotinų skolų įmonėje yra už 48279 Lt, kurių isiskolinimų išieškojimas tebesprendžiamas teismine tvarka.

➤ Nuosavas kapitalas – 22263017 Lt. Jį sudaro: įmonės savininko kapitalas – 19540645 Lt, akcijų priedai 3116894 Lt, privalomasis rezervas – 19100 Lt ir nepaskirstytasis (nuostolis) – 413622 Lt.

➤ Dotacijos ir subsidijos – 61978920 Lt, tai Europos sąjungos struktūrinių fondų parama, bendrovės modernizavimui, kurią sudaro: Ventos – Lielupės upės baseino investicinės programos – nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija – 41875315 Lt; vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Telšių mieste – 7203603 Lt; vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Telšių rajone – 5002704; Telšių dumblo apdorojimo įrenginių statyba – 7696748 Lt.

➤ Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai – 5658553 Lt, iš jų 4330998 Lt sudaro iš Finansų ministerijos investicijų projekto „Ventos- Lielupės upės baseino investicinės programos 1 etapo 1 fazės“ finansavimui. Paskola bus pradėta gražinti 2016 m. Metinė palūkanų norma 3,948 procentai. Šiai paskolai suteiktas savivaldybės garantas 2060000 Lt sumai, kita dalis įkeista bendrovės turtu. Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų didžiausią dalį – 1168817 Lt - sudaro skolos tiekėjams, kurių mokėjimo terminai dar nepasibaigę, ir 85301 Lt – su darbo santykiais susiję įsipareigojimai. Kitas mokėtinas sumas ir trumpalaikius įsipareigojimus sudaro: – 73437 Lt mokestis už taršą. Skolos tiekėjams lyginant su 2010 metais sumažėjo 908680 litų. Didžiausios skolos yra AB „Lesto“ – 138,1 tūkst. Lt už elektros energiją; UAB „Ežerūna“ už rekonstrukcijos darbus – 765,4 tūkst. Lt ir kt.

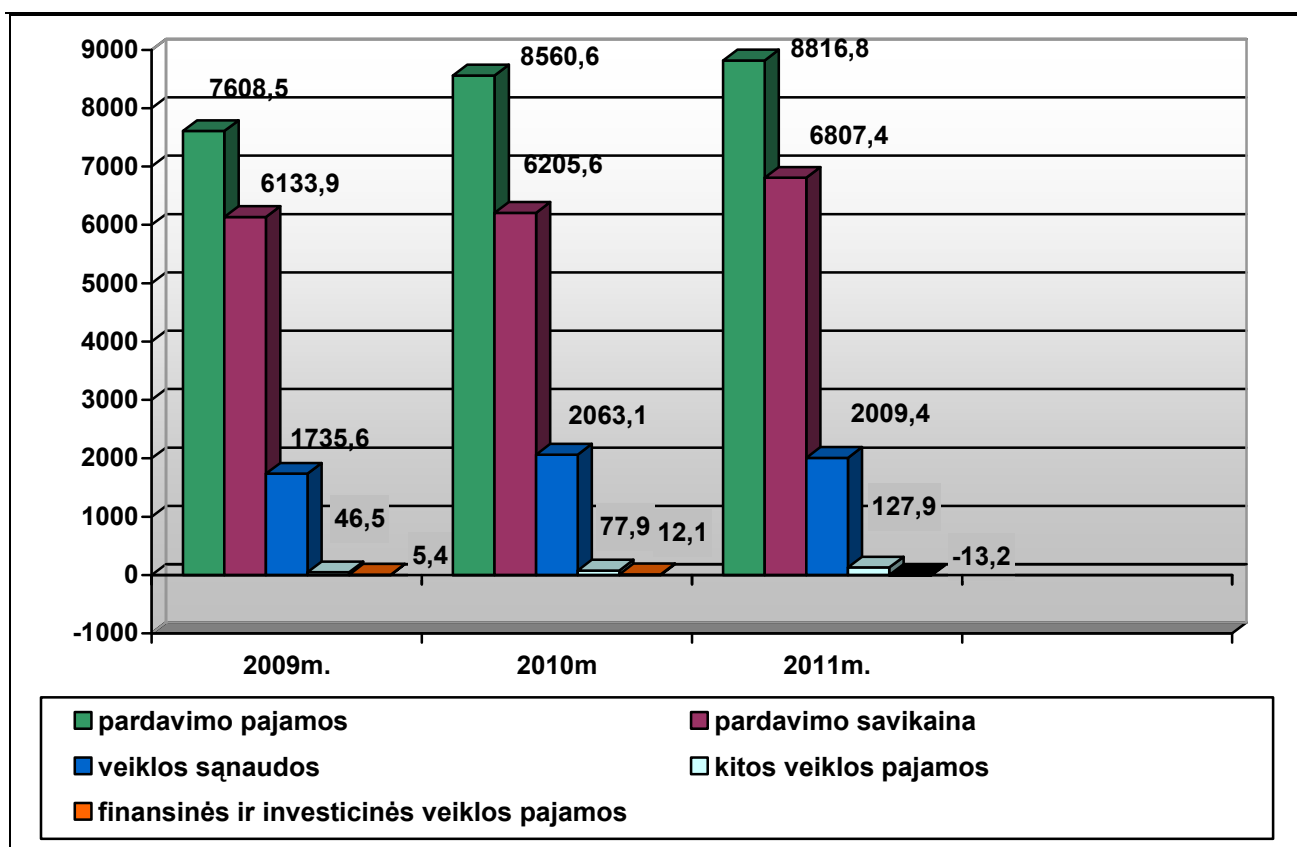
Bendrovės veiklos rezultatai

Bendrovės 2011 metų veiklos rezultatus apibūdina 2011-12-31 pelno (nuostolių) ataskaitos duomenys:

uždirbtos pajamos –8970307 Lt, iš jų pardavimo – 8816790 Lt, kitos veiklos pajamos – 150669 Lt, finansinės ir investicinės veiklos pajamos – 2848 Lt.

patirtos sąnaudos – 9384856 Lt, iš jų pardavimo savikaina – 6807416 Lt, veiklos sąnaudos – 2009374 Lt; kitos veiklos sąnaudos 22732 Lt, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos – 16142 Lt. 2011 metų veiklos rezultatas nuostolis – 414549 Lt. Nuostolis susidarė todėl, kad buvo nurašytas nesusidėvėjęs ilgalaikis turtas, kurio likutinė vertė 571878 Lt, kuris didino veiklos sąnaudų

straipsnį. Turto nurašymas susijęs su vykdoma rekonstrukcija, ir tapo bendrovei netinkamu eksploatuoti, iš turto nurašymo užpajamuota ir parduota metalo laužo 28,235 tonos, sumoje 7083 litai. Palyginimui pateikiama 3 metų veiklos rezultatų analizė.

Pardavimo pajamos kasmet auga, tačiau ženkliai kyla ir pardavimo sąnaudos. Didžiausią įtaką pardavimo sąnaudų kilimui 2011 metais turėjo elektros energijos kainų padidėjimas, kur sąnaudos elektros energijai, lyginant 2011 m. su 2010 metais padidėjo 269 tūkst. Lt. Palyginus 2011 metus su 2010 metais padidėjo ir kuro sąnaudos 74,8 tūkst. Lt, dėl kainų kilimo. Todėl įstaigai ateityje reikėtų peržiūrėti vandens tiekimo ir nuotekų kainas.

Bendrovės 2011 metų finansinę būklę ir veiklos rezultatus 2011-12-31 balanso duomenimis apibūdina santykiniai rodikliai:

absoliutaus trumpalaikio mokumo (grynojo padengimo) koeficientas – 1,07 (2010 m. – 0,32).

Tai yra santykis tarp įmonės grynujų pinigų ir trumpalaikių įsipareigojimų (1419576/1327555). Šis rodiklis parodo, kad įmonė, esant neatidėliotinam reikalui, gali tuoj pat apmokėti 100 proc. visų trumpalaikių įsipareigojimų pinigais, esančiais bendrovės banko sąskaitose. Absoliutaus trumpalaikio mokumo rodiklis neturėtų būti mažesnis nei 0,2;

bendrasis skolos rodiklis – 15,8 (2010 m. – 22,7). Tai yra santykis tarp visų įmonės įsipareigojimų (ilgalaikių ir trumpalaikių) ir viso įmonės turto (ilgalaikio ir trumpalaikio) (89900490/5658553). Šiuo atveju įmonės bendrasis skolos rodiklis yra geras, nes rodo, kad skola

yra daugiau kaip 15 kartų mažesnė už nuosavą kapitalą. Taip pat iš šio rodiklio galima spręsti, kokia įmonės turto dalis yra įsigyta už skolintas lėšas;

Iš apskaičiuotų rodiklių galima daryti išvadą, kad įmonė moki ir be sunkumų gali padengti visus įsipareigojimus trumpalaikiu turto.

ĮMONĖS VEIKLOS ATASKAITA

Vadovaujantis akcinių bendrovių 2000-07-13 įstatymu (su vėlesniais pakeitimais) Nr. VIII-1835 34 str. 8 punktu valdyba vertina metinių finansinių ataskaitų rinkinį kartu su metiniu pranešimu, kadangi vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2007-06-06 nutarimo Nr. 567 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarose akcinėse bendrovėse“ 2 str. numato, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausančių bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises įgyvendina savivaldybės vykdomoji institucija – savivaldybės administracijos direktorius. Vadovaujantis minėtu nutarimu savivaldybės administracijos direktorius, pritarus valdybai, tvirtina finansinių ataskaitų rinkinį ir metinį pranešimą.

Įvertinus, ar bendrovės 2011 metų veiklos ataskaitoje pateikti duomenys atitinka 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, nustatyta, kad veiklos ataskaitoje nėra reikšmingų neatitikimų, palyginus su įmonės 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenimis ir įstatymo reikalavimais.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Audito metu buvo atlikta išsami pajamų ir sąnaudų analizė pagal visus sąnaudų straipsnius, kurių metu nustatyta, kad pajamos ir sąnaudos atitinka pelno (nuostolių) ataskaitos duomenims. Sutikrinta 2011-12-31 balanso straipsnių atitiktis registrams ir didžiosios knygos duomenims, neatitikimų nenustatyta. Atlikta metinė turto ir įsipareigojimų inventORIZACIJA, inventORIZACIJOS duomenys atitinka, turto ir įsipareigojimų duomenims 2011-12-01 d. būklei. Aiškinamajame rašte pateikta visa informacija, ko neparodo finansinės atskaitomybės duomenys.

Audito metu nustatyta, kad įmonė teikia technikos nuomos paslaugas ir šių paslaugų įkainiai patvirtinti 1 darbo valandai įmonės direktoriaus 2011-11-29 įsakymu Nr. V-60. Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punkte nustatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra „kainų ir tarifų už savivaldybės kontroliuojamų įmonių, savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) teikiamas atlygintinas paslaugas ir keleivių vežimą

vietiniais maršrutais nustatymas, centralizuotai tiekiamos šilumos, šalto ir karšto vandens kainų nustatymas (tvirtinimas) įstatymų nustatyta tvarka, vietinių rinkliavų ir mokesčių tarifų nustatymas įstatymų nustatyta tvarka“. Iš pateiktų teisės aktų nuostatų galima daryti išvadą, kad teikiamų paslaugų kainas ir tarifus turi teisę nustatyti tik savivaldybės Taryba, kadangi Vadovaujantis vietos savivaldos 1994-07-08 įstatymo Nr. I-533 16 str. 6 punktu „Išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai“.

UAB „Telšių vandenys“ teikia higieninės ekspertizės, mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių veiksnių tyrimus. Tyrimų įkainiai patvirtinti Telšių rajono savivaldybės tarybos 1999-06-25 sprendimu Nr. 52. Peržiūrėjus patvirtintus įkainius, darytina išvada, kad įkainiai nebeatitinka vartojimo kainų indeksui, todėl juos reikėtų peržiūrėti ir kreiptis į Savivaldybės tarybą, dėl pakeistų įkainių patvirtinimo.

Telšių rajono savivaldybės taryba 2003 m., 2004 m., 2005 m., 2006 m. ir 2008 m. sprendimais perdavė UAB „Telšių vandenys“ patikėjimo teise turto už 3354674 litus. Perduotam turtui 2008 metais Savivaldybės taryba padidino (perduoto minėtais laikotarpiais turto vertei) akcinį kapitalą. Savivaldybė tapo to paties turto ir turto savininkė ir akcijų valdytoja. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme (1998-05-12 Nr. VIII-729, su vėlesniais pakeitimais) nenumatytas toks savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo būdas. Vadovaujantis šio įstatymo 19 str. 2 p. numatyta, kad tai turėtų būti padaryta „didinant viešosios įstaigos dalininkų kapitalą arba akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą, jei valstybė ar savivaldybė yra jų dalyvė“.

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijos direktoriui Sauliui Urbonui

1. Atkreipti dėmesį, kad dalis ilgalaikio turto perduota bendrovei nesivadovaujant teisės aktų nuostatomis, kad daliai to paties valdomo turto savivaldybė yra ir turto ir akcijų valdytoja.

UAB „Telšių vandenys“ direktoriui Alvydui Jasevičiui

1. Peržiūrėti visas kainas, taikomas už teikiamas atlygintinas paslaugas. Nustatyta tvarka kreiptis į Savivaldybės administraciją dėl Tarybos sprendimo projekto parengimo šioms kainoms tvirtinti.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Elena Norkienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė

Laima Sadauskienė